

Osobitná časť

K čl. I

K bodu 1

V § 2 ods. 4 sa upravuje, že súčasťou „rezortnej“ inšpekcie práce v zmysle tohto ustanovenia je naďalej aj uplatňovanie požiadaviek na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pri povoľovaní a kolaudácii stavieb, ktoré patria do pôsobnosti inšpekcie práce orgánov Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Policajného zboru, Hasičského a záchranného zboru, Ministerstva obrany Slovenskej republiky, ozbrojených síl Slovenskej republiky, Zboru väzenskej a justičnej stráže a finančnej správy.

K bodu 2

Upravujú sa podmienky pre výkon funkcie generálneho riaditeľa Národného inšpektorátu práce (ďalej len „NIP“). Po novom bude musieť mať fyzická osoba, ktorá bude vymenovaná do funkcie generálneho riaditeľa NIP päťročnú prax v riadiacej pozícii. Požiadavka predošlých manažérskych zručností sa vyžaduje aj v iných členských štátoch (napr. v Litve sú to 3 roky preukázateľných schopností v riadiacej funkcii).

K bodu 3

Precizuje sa požiadavka na vymenovanie do funkcie riaditeľa inšpektorátu práce. Po novom bude musieť mať fyzická osoba predošlú päťročnú odbornú prax vo funkcii inšpektora práce. Uvedenou zmenou sa zdôrazňuje atribút odbornosti u vedúcich zamestnancov inšpektorátov práce.

K bodu 4

Precizuje sa pôsobnosť inšpektorátu práce ako dotknutého orgánu na účely zákona č. 201/2022 Z. z. o výstavbe. Kompetencia inšpektorátu práce sa precizuje vo vzťahu k zaisteniu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, a to iba pri kolaudácii stavieb a ich zmien, ktoré bude zamestnávateľ a fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, používať ako pracovisko. Pracoviskom sa rozumie miesto, ktoré je určené na výkon práce zamestnancov v priestoroch zamestnávateľa, na ktoré má zamestnanec prístup počas výkonu práce.

K bodu 5

Uvedené ustanovenie reaguje na potrebu aplikačnej praxe, kedy je pri niektorých zložitých prípadoch, resp. z objektívnych dôvodov nevyhnutá dlhšia lehota na vykonanie inšpekcie práce (po novom to bude namiesto súčasných 60 dní až 90 dní). Zároveň bude môcť NIP na žiadosť inšpektorátu práce lehotu na vykonanie inšpekcie práce v prípade zložitejších inšpekcii aj opakovane predĺžiť. Opakované predĺženie však má byť predovšetkým vnímané ako inštitút, ktorý bude využívaný vo výnimočných prípadoch, a to z objektívnych dôvodov (ide napr. o situácie, keď si inšpektor práce potrebuje vyžiadať ďalšiu dokumentáciu, záznamy, resp. kontrolovaný subjekt sa ospravedlní z účasti na prerokovaní protokolu a je potrebné stanoviť nový dátum prerokovania protokolu, čím sa lehota na ukončenie výkonu inšpekcie práce predlžuje).

K bodu 6

Precizácia súčasného znenia. V praxi sa ukazuje, že nie je nevyhnutné určovať lehotu na vykonanie návrhového opatrenia, ktorým je v zmysle § 12 ods. 2 písm. a) návrh technických, organizačných a iných opatrení potrebných na zlepšenie zisteného stavu. Ide napríklad o návrh na vydanie interného predpisu, navrhnutie úpravy pracovných postupov, navrhnutie stavebného riešenia – madlá a pod.

K bodu 7

V odseku 3 sa akcentuje právo kontrolovaného subjektu na prerokovanie protokolu, teda právo na vysvetlenie zistených nedostatkov a právo vyjadriť sa k obsahu protokolu vo väzbe na § 13 ods. 2 zákona (tzn. na povinnosť inšpektora práce vypracovať protokol a prerokovať ho so zamestnávateľom alebo ním povereným zamestnancom, alebo s fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom).

K bodu 8

V odseku 5 sa upravujú situácie, ktorými je možné považovať výkon inšpekcie práce za ukončený.

V prvom prípade môže k ukončeniu výkonu inšpekcie práce dôjsť už pri samotnom prerokovaní protokolu, a to jeho osobným prevzatím na orgáne inšpekcie práce v zmysle ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu SR (uznesenie NS SR zo dňa 5. marca 2019, sp. zn. 4 Sžk 17/2018). Inak povedané, ide o doručenie prerokovaného protokolu. V tomto prípade inšpektor práce nevyhotovuje dodatok k protokolu. Dodatok k protokolu inšpektor práce nevyhotovuje ani v prípade, že sa síce kontrolovaný subjekt vyjadrí, ale vyjadrí sa v zmysle, že nemá pripomienky k protokolu resp. ho berie na vedomie. Uvedené vyplýva z § 14 ods. 3 písm. a) súčasného znenia, v zmysle ktorého inšpektor práce vyhotovuje dodatok po posúdení písomného vyjadrenia kontrolovaného zamestnávateľa alebo kontrolovanej fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, doručeného v lehote určenej inšpektorom práce. Samotný význam slova „posúdenie“ znamená predovšetkým zhodnotenie. Z pohľadu inšpekcie práce ide nepochybne o odborné zhodnotenie vyjadrenia a následnej potreby vyhotovenia resp. nevyhotovenia dodatku k protokolu.

V druhom prípade, ktorý môže v praxi nastať, je výkon inšpekcie práce ukončený vyhotovením dodatku k protokolu, ktorý inšpektor práce vyhotoví po posúdení písomného vyjadrenia kontrolovaného zamestnávateľa alebo kontrolovanej fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, doručeného v lehote určenej inšpektorom práce.

Tretia situácia upravuje fikciu doručenia protokolu. Ide o situácie, kedy sa kontrolovaný subjekt odmietne oboznámiť s protokolom, písomne sa k nemu nevyjadrí alebo ho nepodpíše, pričom táto skutočnosť musí byť uvedená v protokole.

V písmene d) sa v spojitosti s § 13 ods. 3 zákona upravuje ďalšia situácia, kedy je možné považovať výkon inšpekcie práce za ukončený. Za ukončenie výkonu inšpekcie práce sa považuje aj doručenie záznamu o výsledku inšpekcie práce.

K bodu 9

Vzhľadom na narastajúci počet správnych žalôb o preskúmanie protokolu o výsledku inšpekcie práce sa súčasná úprava plynutia prekluzívnych lehôt na ukládanie pokút ukazuje v praxi ako nevyhovujúca. Uvedené spôsobuje časovú tieseň v situáciách, keď je protokol o výsledku inšpekcie práce zrušený súdom, a tým pádom orgánom dozoru zostáva už len krátky čas na uloženie pokuty, keďže za súčasného stavu je možné pokutu uložiť najneskôr do dvoch rokov odo dňa ukončenia výkonu inšpekcie práce resp. do troch rokov odkedy bola porušená povinnosť. Z uvedeného dôvodu sa preto upravuje plynutie subjektívnej a objektívnej prekluzívnej lehoty, v rámci ktorej je možné začať správne konanie vo veci uloženia pokuty za spáchanie správneho deliktu podľa § 19 ods. 1 a 2.

Po novom bude možné začať správne konanie do šiestich mesiacov odo dňa ukončenia výkonu inšpekcie práce, najneskôr do troch rokov odo dňa, keď došlo k porušeniu povinnosti.

Navrhovaným znením sa tak zároveň zjednocuje plynutie prekluzívnej lehoty na začatie správneho konania so súčasne platnou úpravou plynutia lehoty uvedenou v § 37 ods. 7 zákona č. 462/2007 Z. z. o organizácii pracovného času v doprave a o zmene a doplnení zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 309/2007 Z. z.

K bodu 10

Upravuje sa jedno z kritérií, ktoré pri ukladaní výšky pokuty zohľadňujú inšpektori práce, a to kritérium upravené v § 19 ods. 6 písm. d). Po novom tak bude možné zohľadniť pri výške sankcie aj ojedinelý výskyt nedostatku, ktorý je dôsledkom porušenia právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci zamestnancom.

K bodu 11

Legislatívno-technická úprava.

K bodu 12

Upravuje sa dĺžka prekluzívnej lehoty, v ktorej je inšpektorát práce oprávnený uložiť poriadkovú pokutu za porušenie povinnosti v § 20 ods. 1 a 2. Doposiaľ toto ustanovenie chýbalo pre skutkovú podstatu poriadkovej pokuty upravenej v odseku 2.

K bodu 13

V prechodných ustanoveniach sa upravuje, že podmienky podľa § 5 ods. 2 a 7 ods. 2 pre výkon funkcie generálneho riaditeľa NIP a riaditeľov inšpektorátov práce vymenovaných pred účinnosťou tohto zákona sa považujú za splnené.

K bodu 14

Upravuje sa nový vzor logotypu preukazov pre inšpektorov práce. Nový vzor logotypu bude zjednotený s logotypom všetkých písomností, ktoré sa v systéme inšpekcie práce používajú.

K čl. II

Úprava reflektuje na zmenu v čl. I bode 9, pričom sa zároveň upravuje lehota na začatie správneho konania za porušenie zákazu prijat' prácu alebo službu. Konanie o uloženie pokuty podľa odseku 8 bude možné začať do šiestich mesiacov odo dňa ukončenia výkonu inšpekcie práce, najneskôr do troch rokov odo dňa, keď došlo k porušeniu zákazu prijat' prácu alebo službu.

K čl. III

Legislatívno-technická úprava v nadväznosti na zmenu v čl. I bode 9.

Lehotu, dokedy je možné začať správne konanie o uložení pokuty za spáchanie správneho deliktu, je potrebné zjednotiť s § 19 ods. 4 a naviazať ich na moment ukončenia výkonu inšpekcie práce.

K čl. IV

S ohľadom na dĺžku jednotlivých štádií legislatívneho procesu sa navrhuje nadobudnutie účinnosti zákona od 1. decembra 2024 okrem čl. I prvého bodu a štvrtého bodu, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. apríla 2025, a čl. I štrnásteho bodu, ktorý nadobúda účinnosť 1. januára 2026.